

Kursplan

Fakulteten för samhällsvetenskap

Institutionen för pedagogik

4PE720 Kognitionsvetenskap för speciallärare och specialpedagoger,
7,5 högskolepoäng

Cognitive Science for Special Education Teachers and Special Needs
Educators, 7.5 credits

Huvudområde

Pedagogik

Ämnesgrupp

Pedagogik

Nivå

Avancerad nivå

Fördjupning

A1F

Fastställande

Fastställd 2026-05-25.

Kursplanen gäller från och med vårtermin 2027.

Förkunskaper

Specialpedagogexamen, speciallärarexamen eller ha läst specialpedagogik som fristående kurs om minst 7,5 hp.

Mål

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- redogöra för och kritiskt analysera och förstå olika kognitionsvetenskapliga teorier och modeller som har relevans i det didaktiska och specialpedagogiska arbetet, samt reflektera över och värdera dessa evidensbaserade undervisningsmetoders tillämpbarhet i konkreta pedagogiska kontexter
- tillämpa kognitionsvetenskaplig kunskap i planering och genomförande av

didaktiska och specialpedagogiska insatser

- pröva, utvärdera och analysera hur centrala begrepp och teorier inom kognitionsvetenskap kan omsättas i didaktiska och specialpedagogiska arbetssätt som främjar en differentierad, tillgänglig och delaktig undervisning i mötet med elevers kognitiva variation.

Innehåll

Kursen behandlar grundläggande och centrala perspektiv inom kognitionsvetenskap med fokus på lärande, perception, minne, exekutiva funktioner, planering, uppmärksamhet, aktivering och motivation. Genom en översikt av kognitionsvetenskapliga teorier belyses hur dessa kan användas för att tillgängliggöra och utveckla elevers lärandeprocesser i mötet med kognitiv variation i klassrummet.

Inom ramen för kursen introduceras och problematiseras ett urval av undervisningsmetoder med starkt empiriskt stöd inom kognitionsvetenskap, däribland retrieval practice, direct instruction, spacing, interleaving, dual coding, elaboration samt multimodal undervisning. Dessa metoder analyseras i relation till aktuell forskning om lärande, minne och kognitiv belastning, med särskild uppmärksamhet på hur undervisningen kan anpassas till elevers olika kognitiva förutsättningar. Vidare reflekteras över och värderas dessa evidensbaserade undervisningsmetoders tillämpbarhet i konkreta pedagogiska kontexter.

Dessutom behandlas hur kognitionsvetenskapligt grundade undervisningsmetoder kan tillämpas och utvärderas i didaktisk och specialpedagogisk praktik. Reflektion och analys genomförs utifrån centrala specialpedagogiska teorier och perspektiv, med särskilt fokus på hur undervisning pedagogiskt kan differentieras och göras tillgänglig för elever med olika kognitiva förutsättningar.

Undervisningsformer

Kursen innehåller inspelade och digitala föreläsningar, seminarier, fältstudier och tillämpningsmoment kopplade till studenternas yrkespraktik.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Kursens mål examineras genom ett seminarium. Examinationen omfattar en förberedande individuell inlämningstext, deltagande i seminarium samt en tillhörande individuell reflektionstext (3 hp).

Kursens mål examineras även genom workshop/seminarium och en individuell skriftlig uppgift där studenten analyserar och kritiskt granskar fältstudier i relation till kognitionsvetenskaplig teori och specialpedagogiskt arbete med fokus på differentierad pedagogik och tillgänglig undervisning (4,5 hp).

För betyget Godkänd ska kursens mål vara uppnådda. För betyget Väl godkänd på kursen ska krävas att studenten erhållit Väl godkänd på den individuella skriftliga inlämningsuppgiften med tillhörande seminarium som ger 4,5 hp.

Omexamination ges i enlighet med Lokala regler för kurs och examination på grundnivå och avancerad nivå vid Linnéuniversitetet.

I det fall student med funktionsnedsättning har rätt till särskilt pedagogiskt stöd beslutar

examinator om anpassad eller alternativ examination.

Kursvärdering

Kursvärdering genomförs under kursen eller i nära anslutning till kursens avslutning. Resultat och analys av genomförd kursvärdering ska skyndsamt återkopplas till de studenter som genomfört kursen. Studenter som deltar vid nästa kurstillfälle ska senast vid kursstart informeras om föregående kursvärderingsresultat och genomförda förändringar i kursen.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Coe, Rob, Rauch, C. J., Kime, Stuart, & Singleton, Dan (senaste upplaga). *Great teaching toolkit evidence review*. Evidence Based Education (72s.). Tillgänglig på Internet.

Colnerud, Gunnel (senaste upplaga). *Lärarkets etik och värdepedagogiska praktik*. Stockholm: Liber (200s.).

Didau, David, Rose, Nick (senaste upplaga). *Klassrumspedagogik: från teori till praktik*, Första utgåvan. Stockholm: Natur & Kultur (s.300).

Education Endowment Foundation (2021). *Cognitive science approaches in the classroom: A review of the evidence (summary)*. Education Endowment Foundation. (51 s.).

Jonsson, Bert & Nyberg, Lars (senaste upplaga). *Testbaserat lärande: att stärka inläring och minne*. Stockholm: Natur & Kultur (144 s.).

Nilholm, Claes (senaste upplaga). *Perspektiv på specialpedagogik*. Lund: Studentlitteratur (161s.).

Söder, Mårten, & Hugemark, Agneta (senaste upplaga). *Bara funktionshindrad? Funktionshinder och intersektionalitet*. Malmö: Gleerups (Kap. 1-6, 146 s.).

Söderlund, Göran (senaste upplaga). *Allt en lärare behöver veta om hjärnan och minnet*. Stockholm: Liber (236 s.).

Thomas, Bertil (red). (senaste upplaga). *Hjärnan och lärandet. Kunskaper för framtiden skola*. Stockholm: Liber (Kap. 2, 3, 4, 40 s.).

Woolfolk, Anita & Karlberg, Martin (senaste upplaga). *Kognitiva synsätt på lärande*. I Pedagogisk Psykologi. London: Pearson Education. (Kap 7, 39 s.).

Tillkommer vetenskapliga artiklar och policydokument (ca 200 sidor).